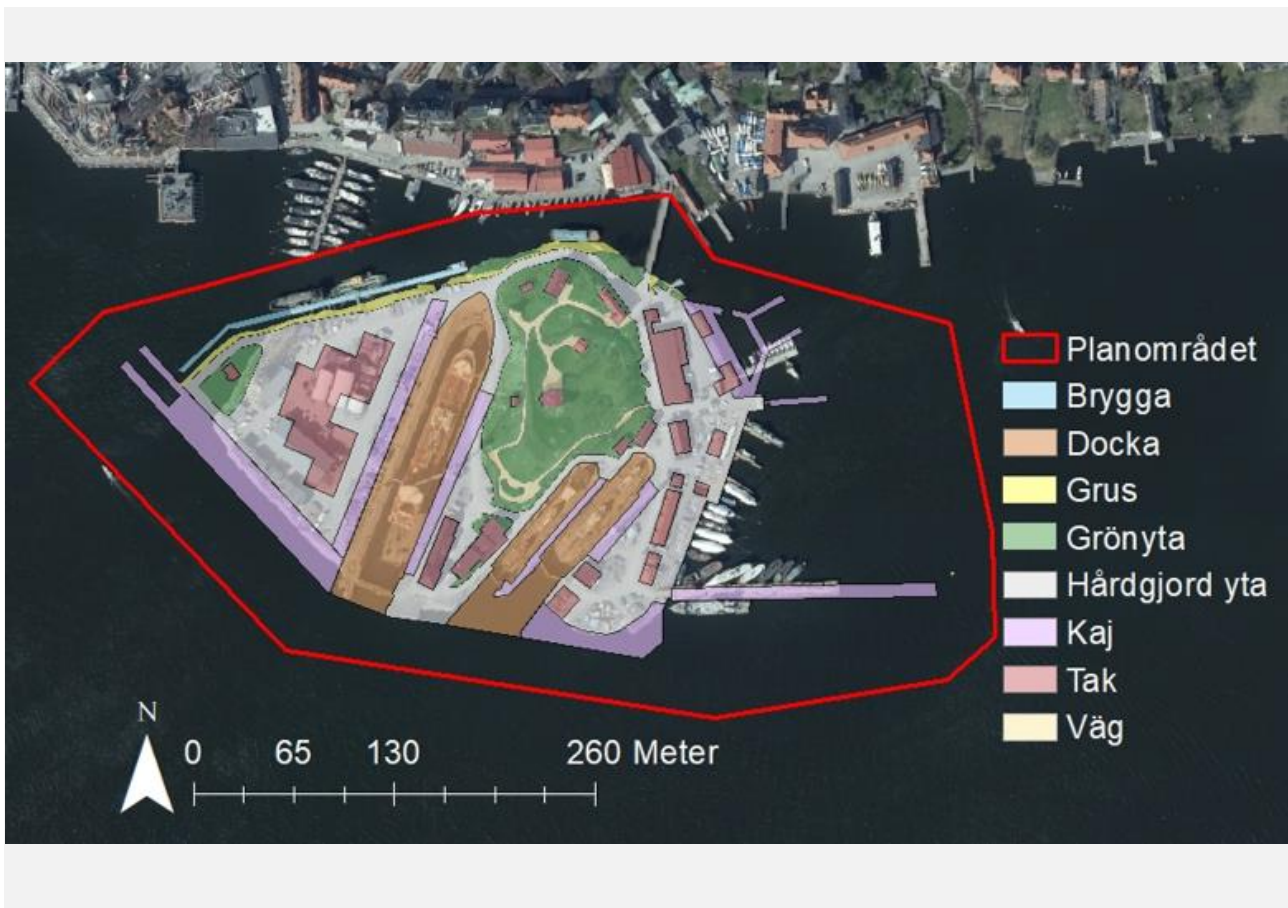

PÅVERKAN PÅ HYDROMORFOLOGISKA
KVALITETSFAKTORER, SAMT BIOLOGISKA
KVALITETSFAKTORER SOM ÄR KÄNSLIGA FÖR
HYDROMORFOLOGISK STÖRNING

Uppdrag: Beckholmen – Samordning och MKB
Uppdragsnummer: 30025907
Kund: Kungliga Djurgårdsförvaltningen
Ver: 1
Datum: 2022-06-13
Upprättad av: Sonja Råberg
Dokumentreferens: p:\21173\30025907_beckholmen_-_samordning_och_mkb\000\19 original\slutversioner av miljöutredningar\hydromorfologi\2022-06-13_pm statusklassning och påverkan_hydromorfologi.docx

Sammanfattning

Alla tre hydromorfologiska kvalitetsfaktorer, dvs konnektivitet, hydrografiska villkor och morfologiskt tillstånd har dålig status i vattenförekomsten Strömmen. Till skillnad från de andra kvalitetsfaktorerna så har konnektivitet hög klassningsosäkerhet och därmed har bedömningen inte gett utslag på övergripande ekologisk status och inga åtgärder har pekats ut för bristande konnektivitet. Kvalitetsfaktorn konnektivitet har därför uteslutits från vidare utredning i detta sammanhang.

De två kvalitetsfaktorerna har miljö kvalitetsnormen *otillfredsställande status till 2027*. De har därmed fått mindre stränga krav och anledningen till detta är påverkan från hamnanläggningarna i Strömmen. Deras fysiska konstruktion orsakar sämre än god ekologisk status genom hydromorfologisk påverkan och det har bedömts omöjligt att nå god status i vattenförekomsten med bibehållen funktion för hamnanläggningen. Trots det mindre stränga kravet ska alltid bästa möjliga ekologiska status, som kan åstadkommas med rimliga åtgärder, uppnås i vattenförekomsten. Det får inte heller ske några försämringar i förhållande till den status för kvalitetsfaktorerna som gällde vid tidpunkten för normsättningen.

Kvalitetsfaktorerna hydrografiska villkor och morfologiskt tillstånd är klassade till den sämsta klassen, det vill säga dålig status. De tre parametrarna vågregim, grunda vattenområdets morfologi och bottensubstrat och sedimentdynamik anses vara påverkade i Strömmen till mellan 95 - 97 % av vattenförekomstens yta. Parametern bottenstrukturer har något bättre status och är bedömd till att vara 49 % påverkat i vattenförekomsten. De hydromorfologiska förändringarna som den ändrade detaljplanen för Beckholmen kommer att ge upphov till kommer dock inte att öka på dessa procentsatser

De två biologiska kvalitetsfaktorerna som är relevanta när det kommer till påverkan från fysisk störning i kusten är bottenfauna och makroalger och gömfröiga växter. Dessa kvalitetsfaktorer har inte klassats i VISS, men däremot expertbedömts i den övergripande ekologiska statusen till att ha "sämre än god status". På så sätt har tillförlitligheten på klassningarna av de stödjande kvalitetsfaktorerna hydrografiska villkor och morfologiska förändringar stärkts.

Dykvideos utförda runt Beckholmen visar att det på väldigt grunda bottnar finns en del vegetation. Den är dock överlag i dåligt skick och har ett lager av sediment över sig. Data från 2020 visar på väldigt påverkade bottenfaunapopulationer med BQIm index på endast 1,03 vilket ger dålig status enligt bedömningsgrunden. Orsaken till det artfattiga och påverkade bottenfaunasamhället i Strömmen är med stor sannolikhet en cocktail av många påverkanskällor. Det har bland annat funnits en lång historik av utsläpp av miljöfarliga ämnen och orenat avloppsvatten som gett upphov till övergödningssymptom så som syrefria bottnar. Utöver dessa påverkanstryck pågår fysiska störningsprocesser i form av sedimentation och grumling samt fysisk förlust vid utfyllnader som minskar arealen lämpliga habitat. Av bottenprover syns tecken på bioturbation vilket tyder på närvaro av bottenfauna.

Störst risk för påverkan på växt- och bottenfaunasamhället bedöms uppstå under anläggningsfasen med grumlingseffekter och mekanisk borttagning. När denna påverkan har upphört kommer växt- och djursamhället att ha möjlighet att återigen etablera sig. Däremot leder den direkta habitatförlusten, i och med utbyggda kajer längsmed stora delar av strandlinjen, samt en anlagd gästhamn i nordöst, till en permanent negativ påverkan på växt- och djursamhällena runt Beckholmen.

Kvalitetsfaktorerna hydrografiska villkor och morfologiskt tillstånd kommer inte att försämrats i och med denna föreslagna detaljplan för Beckholmen. Troligtvis kommer inte heller de två relevanta biologiska kvalitetsfaktorerna vattenvegetation och bottenfauna få sämre status efter nybyggnationerna i vattnet. Växt- och djursamhället runt Beckholmen är idag redan väldigt påverkat och uppvisar ett artfattigt samhälle med sedimentationspåverkade alger och oljeluktande sediment bland annat.

Det kan dock vara lämpligt att utföra biotopvårdande åtgärder på andra lämpliga lokaler i vattenförekomsten för att höja statusen på Strömmens vattenvegetation och bottenfauna.

Innehållsförteckning

Sammanfattning.....	3
1 Inledning	5
2 Statusklassificering och miljökvalitetsnormer	5
3 Hydromorfologiska kvalitetsfaktorer	6
3.1 Statusklassificering.....	6
3.2 Påverkan på hydromorfologiska kvalitetsfaktorer	7
4 Biologiska kvalitetsfaktorer	8
4.1 Statusklassificering.....	8
4.1.1 Växtplankton.....	8
4.1.2 Vattenvegetation	8
4.1.3 Bottenfauna	8
4.2 Påverkan på de biologiska kvalitetsfaktorerna vattenvegetation och bottenfauna	9
4.3 Möjliga åtgärder för att uppnå miljökvalitetsnormen.....	9
5 Sammanfattande bedömning	11

1 Inledning

Föreliggande PM redovisar statusklassificering och miljö kvalitetsnormer för vattenförekomsten Strömmen samt den påverkan på biologiska och hydromorfologiska kvalitetsfaktorer som den förändrade detaljplanen för Beckholmen kan ha under byggskedet och under driften.

2 Statusklassificering och miljö kvalitetsnormer

Statusklassning och miljö kvalitetsnormer har hämtats från VISS 2022-03-17. Vattenförekomsten Strömmen (WA79755821) uppnår sammantaget *otillfredsställande ekologisk status*. Klassningen baseras på miljökonsekvenstyperna övergödning, miljögifter, morfologiska förändringar och kontinuitet samt flödesförändringar, där övergödning styr. Flera kvalitetsfaktorer har undantag (mindre stränga krav eller tidsfrist) och miljö kvalitetsnormen för vattenförekomsten är *otillfredsställande ekologisk status till 2039*.

De två kvalitetsfaktorerna med **mindre stränga krav** är hydrografiska villkor och morfologiskt tillstånd som idag har dålig status och fått miljö kvalitetsnormen *otillfredsställande status*. Anledningen till detta mindre stränga krav är påverkan från hamnanläggningarna i Strömmen. Deras fysiska konstruktion orsakar sämre än god ekologisk status genom hydromorfologisk påverkan och det har bedömts omöjligt att nå god status i vattenförekomsten med bibehållen funktion för hamnanläggningen. Hamnen är en del av samhällets transportinfrastruktur och utgör därmed en sådan samhällsnytta som kan vara skäl för ett mindre strängt kvalitetskrav. Trots det mindre stränga kravet ska alltid bästa möjliga ekologiska status, som kan åstadkommas med rimliga åtgärder, uppnås i vattenförekomsten. Det får inte heller ske några försämringar i förhållande till den status för kvalitetsfaktorerna som gällde vid tidpunkten för normsättningen. Inverkas på av

De kvalitetsfaktorer med **tidsfrist** är näringsämnen och växtplankton (2027 för utsläpp från reningsverk, enskilda avlopp och dagvatten, samt 2039 för utsläpp från jordbruk och påverkan från omkringliggande vattenförekomster (så kallad utsjöpåverkan)) och särskilt förorenade ämnena koppar, zink och icke-dioxinlika PCB'er (2027).

Sammanfattningsvis beror miljö kvalitetsnormen *otillfredsställande status till 2039* på att 1) kvalitetsfaktorerna hydrografiska villkor och morfologiskt tillstånd har fått mindre strängt krav samt att 2) utsläpp av näringsämnen från jordbruk och tillförsel av näringsämnen från omkringliggande vattenförekomster antas fortsätta påverka Strömmen genom naturliga förhållanden under en lång tid framöver. Samtidigt ska de särskilt förorenade ämnena koppar, zink och icke-dioxinlika PCB'er uppnå god status till 2027 och påverkan från reningsverk, enskilda avlopp och dagvatten vad gäller näringsämnen ska vara så låga till 2027 att det skulle motsvara god status (även om utsläpp av näringsämnen från jordbruk och tillförsel av näringsämnen från omkringliggande vatten fortsätter att påverka vattenförekomsten så att denna förbättring inte resulterar i god status för kvalitetsfaktorerna näringsämnen och växtplankton).

3 Hydromorfologiska kvalitetsfaktorer

3.1 Statusklassificering

Av tabellen nedan framgår bedömd status för de tre hydromorfologiska kvalitetsfaktorerna samt motivering från senaste statusbedömningen i VISS.

Tabell 1. Statusklassificering av de hydromorfologiska kvalitetsfaktorerna samt motivering (VISS).

Kvalitetsfaktor	Bedömd status	Motivering till bedömd status
Konnektivitet	Dålig	<p>Klassningen baseras på statusen för parametern "långsgående konnektivitet" som uppvisar dålig status då 93 % av det grunda (0 - 15 meter) vattenområdet påvisar en bristande långsgående konnektivitet.</p> <p>Klassificeringen baseras på en modellering av fysisk påverkan i svenska kustvatten där påverkansfaktorer som ingår i modellen bland annat är utfyllnader och vägbankar, pirar, bryggor, muddringar och ankringsskador.</p> <p>Klassningen har dock hög osäkerhet i och med bristande kunskap om organismers konnektivitetsmönster i området, samt osäkerheter rörande effekten av ingående påverkansfaktorer på denna konnektivitet. Kvalitetsfaktorn ingår därmed inte i övergripande ekologisk status och har inget undantag på miljökvalitetsnormen.</p>
Hydrografiska villkor	Dålig	<p>Klassningen baseras på statusen för parametern "vågeregim" sp, uppvisar dålig status då 93 % av det grunda (0 - 15 meter) vattenområdet påvisar en vågeregim som är väsentligt förändrad från referensförhållandet.</p> <p>Klassificeringen baseras på en modellering av fysisk påverkan i svenska kustvatten. Påverkansfaktorer som ingår i modellen är bland annat utfyllnader och vägbankar, pirar, bryggor, muddringar och erosionsrisk från båttrafik. I och med att kvalitetsfaktorn är bedömd till den sämsta klassen får ingen ytterligare försämring av statusen ske.</p>
Morfologiskt tillstånd	Dålig	<p>Klassningen baseras på ett medelvärde av de underliggande parametrarna 1) grunda vattenområdet (97 % av det grunda vattenområdet är morfologiskt påverkat och ger dålig status), 2) bottensubstrat och sedimentdynamik (95 % av vattenförekomstens yta avviker väsentligt avseende bottensubstrat och sedimentdynamik och ger dålig status) och 3) bottenstrukturer (49 % av vattenförekomstens yta avviker väsentligt avseende</p>

	<p>bottenstrukturer samt förekomst av artificiella strukturer och ger otillfredsställande status).</p> <p>Klassificeringen baseras på en modellering av fysisk påverkan i svenska kustvatten. Påverkansfaktorer som ingår i modellen är bland annat utfyllnader och vägbankar, pirar, bryggor, muddringar och erosionsrisk från båttrafik. I och med att kvalitetsfaktorn är bedömd till den sämsta klassen får ingen ytterligare försämring av statusen ske.</p>
--	---

3.2 Påverkan på hydromorfologiska kvalitetsfaktorer

Kvalitetsfaktorn konnektivitet har i dagsläget dålig status i vattenförekomsten. Klassningsosäkerheten i bedömningen är dock hög och den har erhållit tillförlitlighet 0 i riskanalysen i VISS. Därmed har bedömningen inte gett utslag på övergripande ekologisk status och inga åtgärder har pekats ut för denna kvalitetsfaktor. Anledningen till osäkerheter är bland annat bristande kunskap om organismers konnektivitetsmönster i området, samt osäkerheter rörande effekten av ingående påverkansfaktorer på denna konnektivitet. I och med att fisk inte heller ingår som en biologisk bedömningsgrund för kustvattenförekomster blir denna kvalitetsfaktor än mer svår att bedöma. I och med dessa omständigheter utelämnas kvalitetsfaktor konnektivitet från vidare bedömning rörande verksamhetens eventuella påverkan.

Kvalitetsfaktorerna hydrografiska villkor och morfologiskt tillstånd är klassade till den sämsta klassen, det vill säga dålig status. Enligt "icke försämringskravet" föreligger en försämring av vattenförekomstens status först när en kvalitetsfaktor försämras till en lägre statusklass. Detta gäller dock inte när kvalitetsfaktorn befinner sig i den sämsta klassen. I de fallen anses varje försämring av de parametrarna som befinner sig i den sämsta klassen vara en otillåten försämring. Därmed får inte parametrarna vågregim (som gett upphov till den dåliga statusen för kvalitetsfaktorn hydrografiska villkor), grunda vattenområdets morfologi eller bottensubstrat och sedimentdynamik (som gett upphov till den dåliga statusen för kvalitetsfaktorn morfologiskt tillstånd) försämrats.

De tre parametrarna vågregim, grunda vattenområdets morfologi och bottensubstrat och sedimentdynamik anses vara påverkade i Strömmen till mellan 95 - 97 % av vattenförekomstens yta. De hydromorfologiska förändringarna som den ändrade detaljplanen för Beckholmen kommer att ge upphov till kommer dock inte att öka på dessa procentsatser. Området ingår så att säga redan i dessa 95 – 97 procenten. De få procenten som inte anses vara väsentligt hydromorfologiskt förändrade i Strömmen är troligtvis belägna någonstans i Djurgårdsbrunsviken, alternativt längs någon relativt opåverkad strand runt Djurgården.

4 Biologiska kvalitetsfaktorer

4.1 Statusklassificering

I statusklassificeringen är det de biologiska kvalitetsfaktorerna som väger tyngst. Av tabellen nedan framgår bedömd status samt motivering från senaste statusbedömningen i VISS.

Tabell 2. Statusklassificering av de biologiska kvalitetsfaktorerna samt motivering (VISS).

Kvalitetsfaktor	Bedömd status	Motivering till bedömd status
Växtplankton	Otillfredsställande	Klassningen baseras på statusen för klorofyll a. Data kommer från fyra stationer som provtagits under 6 år (2013 - 2018). Sammanlagt 40 mätningar. Klassningen anses som säker.
Vattenvegetation	Ej klassad	
Bottenfauna	Ej klassad	

4.1.1 Växtplankton

Då växtplankton (klorofyll a) inte är en lämplig bedömningsgrund för hydromorfologisk påverkan utelämnas den kvalitetsfaktorn i detta sammanhang. Den är kopplad till kvalitetsfaktorn näringsämnen och är beroende av att dessa halter minskar i Strömmen.

4.1.2 Vattenvegetation

Vegetationssamhällen (eller makroalger och gömfröiga växter som kvalitetsfaktorn heter) är starkt reglerade av hydromorfologiska processer. Till exempelvis trivs olika arter av kärlväxter på olika platser beroende av exponeringsgraden. De är också känsliga för morfologiska störningar så som ökad sedimentation och instabila substrat. Vidare påverkas de även direkt av fysiska förändringar av miljön genom mekanisk borttagning vid muddringsverksamheter, utfyllnader och övertäckningar.

Dykvideos utförda runt Beckholmen visar att det på väldigt grunda bottnar finns en del vegetation. Den är dock överlag i dåligt skick och har ett lager av sediment över sig. Bottnarna ser ut att vara väldigt flyktiga och de flesta alger verkar leva lösliggande, ovanpå det rörliga sedimentet.

Kvalitetsfaktorn har inte klassats i VISS, men däremot expertbedömts till att ha "sämre än god status" och använts i den övergripande ekologiska statusen för Strömmen. På så sätt har tillförlitligheten på klassningarna av de stödjande kvalitetsfaktorerna hydrografiska villkor och morfologiska förändringar stärkts.

4.1.3 Bottenfauna

Kvalitetsfaktorn bottenfauna är inte heller klassad i VISS. Stockholm vatten tar dock bottenfaunaprover vartannat år, på två provtagningsstationer – Waldemarsudde och Biskopsudden – vid tre olika djup (10, 20 och 30 meter), i vattenförekomsten. Data från 2020 visar på väldigt påverkade bottenfaunapopulationer med BQIm index på endast 1,03 vilket ger dålig status enligt bedömningsgrunden. Sämst status hade stationen närmast Beckholmen, det vill säga Waldemarsudde, med enbart en art (skorv) på 10 meters djup, inga individer alls på 20 meters djup och endast en art (havsborstmasken *Marenzelleria* sp.) på 30 meters djup.

Orsaken till det artfattiga och påverkade bottenfaunasamhället i Strömmen är med stor sannolikhet en cocktail av många påverkanskällor. Det har bland annat funnit en lång historik av utsläpp av miljöfarliga ämnen och orenat avloppsvatten som gett upphov till övergödningssymptom så som syrefria botten. Utöver dessa påverkanstryck pågår fysiska störningsprocesser i form av sedimentation och grumling samt fysisk förlust vid utfyllnader som minskar arealen lämpliga habitat.

Botten runt om och norr om Beckholmen består till stora delar av recent leryttja och längre söder om Beckholmen av blandade material och fast lera. Av bottenprover syns tecken på bioturbation och i de flesta av proverna utanför Beckholmen är 2 - 5 cm av ytskiktet oxiderad (JP sedimentkonsult HB, 2010) vilket tyder på närvaro av bottenfauna. Bottenfaunan riskerar att påverkas, precis som för makroalger och gömfröiga växter, av ökad sedimenttransport, frigjorda föroreningar och svavelvätebildning.

Bottenfauna har, liksom vegetation, expertbedömts i VISS till att ha "sämre än god status" och använts i den övergripande ekologiska statusen för Strömmen. På så sätt har tillförlitligheten på klassningarna av de stödjande kvalitetsfaktorerna hydrografiska villkor och morfologiska förändringar stärkts.

4.2 Påverkan på de biologiska kvalitetsfaktorerna vattenvegetation och bottenfauna

Störst risk för påverkan på växt- och bottenfaunasamhället bedöms uppstå under anläggningsfasen med grumlingseffekter och mekanisk borttagning. När denna påverkan har upphört kommer växt- och djursamhället att ha möjlighet att återigen etablera sig. Det finns dock en risk för att en allmän, ökad påverkan även kommer att uppstå efter anläggningsfasen i och med en ökad verksamhet i området. Exempel på störningar som kan uppkomma i och med det är intensivare båttrafik som leder till grumling och eventuella utsläpp. Växt- och djursamhällena runt Beckholmen kommer även påverkas negativt genom direkt habitatförlust, i och med utbyggda kajer längsmed stora delar av strandlinjen, samt en anlagd gästhamn i nordost.

Det finns inga större arealer av grundområden runt Beckholmen. Bottenarna lutar relativt brant nerför bortsett från ett område i nordost som har ett pari med grundare botten. I just det området visar dykvideor också att det växer en del alger och vattenväxter. Vegetationen är dock, som tidigare nämnts, överlag i dåligt skick och har ett lager av sediment över sig. Substratet verkar även vara väldigt löst och flyktigt. Det är i det här området som en småbåtshamn är planerad att anläggas. Vegetationen, som förvisso inte har något högt naturvärde idag, kommer troligtvis därmed bli än mer negativt påverkad i och med den ökande båttrafiken i småbåtshamnen.

Bottenfauna som inte är lika beroende av ljus som vegetationen finns troligtvis runt hela verksamhetsområdet. Bottenprover som visar på bioturbation tyder även om det. Data från provpunkter i närheten, utförda av Stockholm vatten och avlopp, indikerar dock på ett väldigt artfattigt djursamhälle. Sedimentprover tagna runt Beckholmen innehöll eller luktade olja vilket kan vara en anledning till det låga artantalet. Även om bottenfaunasamhället är artfattigt och inte så omfattande innebär utbyggnaderna runt Beckholmen (en småbåtshamn, nya kajer och utfyllnader) en habitatförlust för bottenfaunan. Habitatförlusten uppgår dock sammanlagt till ca 0,11 % av hela vattenförekomstens yta (ca 4.500 m² av vattenförekomstens yta på 4.000.000 m²) och påverkar därmed inte statusen påtagligt.

4.3 Möjliga åtgärder för att uppnå miljö kvalitetsnormen

Enligt vattenförvaltningsförordningen väger de biologiska kvalitetsfaktorerna tyngst. De stödjande hydromorfologiska kvalitetsfaktorerna kan ensamt bara sänka den övergripande

ekologiska statusen från hög till god. För att sänka statusen ytterligare krävs också stöd utav en eller flera biologiska kvalitetsfaktorer.

För att sträva mot en bättre ekologisk status i Strömmen ska fokus därför ligga på att förbättra förutsättningarna för vegetations- och bottenfaunasamhället. De kvalitetsfaktorer som motsvarar det samhället (dvs makroalger och gömfröiga växter och bottenfauna) är inte klassificerade idag, men det kan antas att om de vore det skulle de ha otillfredsställande, alternativt dålig status. Det kan också antas att statusen inte skulle påverkas avsevärt i och med den utökade verksamheten runt Beckholmen. Området i sig är redan väldigt påverkat och växt- och djursamhället artfattigt och glest.

Det kan dock finnas andra områden i Strömmen som lämpar sig för restaureringsåtgärder som i sin tur skulle kunna gynna den akvatiska floran och faunan. I en rapport från Stockholms stad (Tyréns 2022) har man undersökt åtgärdspotentialen i Strömmen och Lilla Värtan. Enligt utredningen bör man fokusera på tre delar:

- 1) anlägga grundområden och kustnära våtmarker som görs tillgängliga för fisk och andra organismer.
- 2) återställ ekologiska funktioner vid exponerade stränder och bottnar, och
- 3) förbättra möjligheten för fiskvandring i kustmynnande vattendrag.

Utredningen presenterar vidare fyra olika områden i Strömmen där åtgärder/restaureringar skulle kunna utföras:

- 1) Sandbotten utanför Gröna Lund. En vegetationskartering från 2018 visade på ett stort antal arter av vattenväxter i täta bestånd, varav en art, uddnate till och med är rödlistad (nära hotad).
- 2) Isbladskärret i Djurgårdskanalen. Historiska kartor visar att tillgången till isolerade grundområden och kustnära våtmarker var större förr. Exempelvis kunde fisk sannolikt vandra in för lek till exempelvis från Saltsjön upp via vattendrag till Isbladskärret.
- 3) Djurgårdsbrunnsviken som bedöms ha relativt goda naturgivna förutsättningar som en värdefull livsmiljö för fisk, fågel, undervattensväxter och bottendjur.
- 4) Längst in i Svindersviken där det finns ett grunt och relativt vegetationsrikt område som eventuellt kan fungera som rekryteringsmiljö för gädda och andra arter.

5 Sammanfattande bedömning

Strömmen är en hydromorfologiskt påverkad vattenförekomst. Påverkan från hamnanläggningar är stor och två hydromorfologiska kvalitetsfaktorer, hydrografiska villkor och morfologiskt tillstånd, har fått mindre stänga kvalitetskrav (från god till otillfredsställande). Trots det mindre stränga kravet ska alltid bästa möjliga ekologiska status, som kan åstadkommas med rimliga åtgärder, uppnås i vattenförekomsten. Det får heller inte ske några försämringar i förhållande till den status för kvalitetsfaktorerna som gällde vid tidpunkten för normsättningen.

Kvalitetsfaktorerna hydrografiska villkor och morfologiskt tillstånd kommer inte att försämrans i och med denna föreslagna detaljplan för Beckholmen. Inte heller de två relevanta biologiska kvalitetsfaktorerna vattenvegetation och bottenfauna kommer troligtvis att få sämre status efter nybyggnationerna i vattnet. Växt- och djursamhället runt Beckholmen är idag redan väldigt påverkat och uppvisar ett artfattigt samhälle med sedimentations påverkade alger och oljeluktande sediment osv.

Det kan dock vara lämpligt att, som en försiktighetsåtgärd, göra åtgärder för att höja statusen på Strömmens vattenvegetation och bottenfauna. I och med arbetet med Stockholms stads lokala åtgärdsprogram för Strömmen och Lilla Värtan har några platser i Strömmen utsetts som områden med restaureringspotentialer. Projektet bör undersöka dessa platser närmare och utreda förutsättningar och möjligheter för kompensationsåtgärder.